

Justis- og beredskapsdepartementet

Oslo, 24.8.2016

Bekymring vedrørende utstrakt bruk av medisinske aldersundersøkelser

I mars i år utga NOAS og Redd Barna rapporten *Over eller under 18? Aldersvurderinger av enslige mindreårige asylsøkere*. Rapporten dokumenterer at UDIs bruk av medisinske aldersundersøkelser er i strid med utlendingsloven.

Alle asylsøkere som oppgir å være enslige mindreårige mellom 15 og 18 år gjennomgår medisinsk aldersundersøkelse. Medisinske aldersundersøkelser brukes selv om det ikke er gjort en konkret, individuell vurdering av hvorvidt det foreligger tvil om alder. Dette er ikke i tråd med utlendingsloven.

I følge § 88 i utlendingsloven skal det gjøres en individuell vurdering i hver enkelt sak om hvorvidt asylsøkeren skal anmodes om å la seg aldersundersøke:

Dersom det i en sak om asyl eller i en sak om oppholdstillatelse for et familiemedlem ikke er mulig å fastslå med rimelig sikkerhet om utlendingen er over eller under 18 år, kan utlendingen anmodes om å la seg undersøke for å klargjøre alderen. Resultatet av undersøkelsen skal vurderes i forhold til de øvrige opplysningene i saken. (Vår utheving)

At det kreves en individuell vurdering fremkommer også i Ot.prp. nr. 75 (2006–2007) Om lov om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (s.441):

Det er ikke slik at det er nødvendig å få gjennomført aldersundersøkelse av alle som mangler tilfredsstillende identitetsdokumenter. På samme måte som i dag, må det avgjøres på bakgrunn av observasjoner fra politiet og fra ansatte ved mottakene, og ut fra egne observasjoner i forbindelse med asylintervju, om det skal anmodes om aldersundersøkelse.

Forarbeidene til utlendingsloven sier at det er i tilfeller der det foreligger tvil om alder at det er aktuelt med aldersundersøkelse. I NOU 2004:20 om ny utlendingslov står følgende (s.341):

Etter utvalgets mening bør utlendingsmyndighetene ha adgang til å fastsette et påbud om alderstesting i tilfeller hvor de er i tvil om søke rens alder. (Vår utheving)

I Ot.prp. nr. 17 (2006–2007) Om lov om endringer i utlendingsloven (DNA-testing og aldersundersøking mv.) heter det (s.12):

Departementet har merka seg den skepsisen som er uttrykt frå fleire høyringsinstansar når det gjeld kvaliteten på dei metodane som blir nytta ved aldersundersøkingar. Departementet vil

*understreke at aldersundersøkingar berre blir nytta når dei andre opplysningane i saka ikkje gir grunnlag for å fastslå alderen til utlendingen, og **når ein har grunn til å tvile på at dei opplysningane som er gitt, er korrekte.** (Vår utheving)*

Loven åpner ikke for at det vurderes å være tvil om alder for en hel gruppe. Praksis strider således med loven når alle søkere i en bestemt aldersgruppe aldersundersøkes, uten at det gjøres en konkret vurdering av hvorvidt det foreligger tvil i den enkelte sak. I flere av enkeltsakene vi gjennomgikk i forbindelse med arbeidet med rapporten, har søkeren blitt aldersundersøkt selv om UDIs saksbehandler ikke tvilte på oppgitt alder.

Overforbruk av medisinske aldersundersøkelser er uheldig først og fremst fordi usikre metoder kan bidra til at mindreårige asylsøkere feilaktig blir vurdert som overårige, og ikke får oppfylt rettighetene de har krav på. Å måtte gjennomgå aldersundersøkelsesprosedyrer kan også i seg selv være psykisk belastende for unge søkere. I tillegg innebærer feilmarginene at undersøkelsen sannsynligvis ikke vil tilføre nyttig informasjon i saker der det ikke er rimelig grunn til å tvile på oppgitt alder. Samfunnsøkonomisk har det store konsekvenser at det gjøres så mange aldersundersøkelser, da de medisinske aldersundersøkelsene er svært kostnadskrevenne.

Vi har følgende spørsmål til Justis- og beredskapsdepartementet:

Hvordan vurderer departementet UDIs bruk av medisinske aldersundersøkelser jf. utlendingsloven? Om departementet ikke mener praksisen er i tråd med utlendingsloven, hvordan vil departementet følge dette opp?

Med vennlig hilsen
Norsk organisasjon for asylsøkere
Redd Barna